

Pandion – dansk konsthantverk

De handbyggda danska Pandion-spöna, femkantiga spön av splitcane, finns numera även på den svenska marknaden – Royal Coachman, Box 51, 122 21 Enskede, tel. 08 - 49 36 15, och Fritidsmagasinet i Helsingborg AB, Järnvägsgatan 23, 252 24 Helsingborg, tel. 042 - 12 16 21, har dem.

Tanken bakom de femkantiga spöna är att de blir lättare än de sexkantiga, att två limfogar aldrig ligger mitt för varandra och att inte heller blanknutarna skall kunna åstadkomma några "svaga punkter" i spöt.

Pandion-spöna, som har 5 års garanti, impregnerade och lackade, försedda med rostfria öglor – även de handgjorda – och handtaget är av kork och rullfästet av palisander. Inte mindre än 11 olika spön saluförs, vardera i fyra olika versioner: färdigt spö med en topp, färdigt spö med två toppar, byggsats med monterad holk eller monterade holkar, samt klingor med monterad holk eller monterade holkar.

De 11 spöna är följande – priserna är de som Fritidsmagasinet tar, och avser färdiga spön med två toppar:
Midget 7 fot, 70 gram, hållbyggt, AFTM 4 – 1.550 kr.

Nymph 7 1/2 fot, 100 gram, AFTM 5 – 1.385 kr.

Rainbow 8 fot, 125 gram, AFTM 6, torr-flugeaktion – 1.435 kr.

H. Bonvig 8 fot, 105 gram, AFTM 4-5 – 1.550 kr.

Comet 8 1/2 fot, 140 gram, AFTM 7, våt-flugeaktion – 1.475 kr.

Mark O'Polo 9 fot, 160 gram, AFTM 8, våt-flugeaktion – 1.550 kr.

Colombo 12 1/2 fot, tredelat, 480 gram, AFTM 8 – 1.595 kr.

Meteor 12 1/2 fot, 450 gram, AFTM 9 – 1.825 kr.

Allegro 13 fot, tredelat, 550 gram, AFTM 10-11 – 1.675 kr.

Presto 13 1/2 fot, tredelat, 600 gram, AFTM 11-12 – 1.735 kr.

Vulcan 14 fot, tredelat, 650 gram, AFTM 11-12 – 1.800 kr.

Dessutom tillverkar Pandion spön efter kundens önskemål.

Milan Halenar, som besökte Gerhard Pedersen och hans son Henrik i Hilleröd, där de bygger Pandion-spöna, berättar:

"Det är två vanliga, vänliga danskar som har en liten fiskredskapsaffär i Hilleröd, med verkstad i källaren. Den är inte deras enda inkomst; fadern är elektriker och sonen studerar – de turas om att sköta affären och hyvla spön. Gerhard Pedersen kom i kontakt med spöbygge hos Georg Andersen i Köpenhamn år 1952. Idén med de femkantiga spöna fick Georg Andersen när han träffade Nathal Uslan i USA, men vid 80 års ålder tvingades

Gerhard Pedersen och hans son Henrik framför verkstaden i Hilleröd, Danmark. Fadern är elektriker och sonen studerar – de turas om att sköta affären och hyvla spön.

Foto: Milan Halenar.

Georg Andersen upphöra med spöbygget – för hans elev Gerhard Pedersen kändes det naturligt att fortsätta det fina hantverket, och utveckla det.

Jag kan personligen inte se några nackdelar med femkantiga spön. Fördelarna är dessa: bredare sektioner (fler fibrer, starkare bygge), krafterna vid böjning av spöt möts inte i samma plan, som på ett sexkantigt spö. Men naturligtvis är det taperingarna som avgör spöets aktion – och Gerhard Pedersen har 132 olika taperingar. Han bygger även haspelspön av splitcane. Namnet Pandion är det latinska namnet på den örn som finns i Pandions varumärke.

De noggrant utvalda bambustockarna kommer fortfarande från Georg Andersens lager. Holkarna är också en "egen" produkt, av härdad koppar och mässing. På hankolkarna finns en liten tagg, som passar exakt i en liten öppning på hankolkarna, så att holkarna inte kan vrida sig under kast. Även öglorna tillverkar Pandion själv, och linföraröglorna har en intressant form – en ring som vilar i en "snakeögla", berättar Milan Halenar.

En Pandion-klinga i genomskärning. Spöna är femkantiga, som amerikanska Uslan.

Foto: Milan Halenar.

